
Bijlage J Maatregelen communautaire waterbeschermingswetgeving

---

Nederland

Deze bijlage geeft een beknopt overzicht van de implementatie van de communautaire waterbeschermingswetgeving in Nederland. Alle richtlijnen zijn geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. Per richtlijn wordt ingegaan op de volgende onderwerpen

- verantwoordelijke partij(en);
- verankering in wetgeving (en plannen);
- maatregelen (relevant in relatie tot verbetering van de waterkwaliteit);
- voortgangsrapportage.

De verschillende wetteksten kunnen gedownload worden via www.wetten.overheid.nl.

Zwemwaterrichtlijn (Huidige (76/160/EG) en Nieuwe (2006/7/EG))

Verantwoordelijke partij(en)

- Provincies en Waterbeheerder
- Nationaal primair VROM, samen met VenW

Verankering in wetgeving en plannen

A. Wetgeving

Huidige richtlijn (76/160/EG)

- Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden,
  - Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden
  - Besluit kwaliteitseisen en monitoring water

Nieuwe richtlijn (2006/7/EG)

- Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden
- Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden
- Regeling onder de Bhvzbz (nog geen titel)
- Waterwet
- Waterbesluit

B. Plannen

Beide richtlijnen zijn verwerkt in de volgende plannen:

- Nationaal waterplan
  - Beheerplan voor de Rijkswateren
  - Provinciaal waterplan
-

-
- Waterschap: waterbeheerplannen

Maatregelen

Doel van de richtlijn is het beschermen van de gezondheid van zwemmers in oppervlaktewateren (binnenwateren en kustwater), met inachtneming van het behoud, de bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu. Beheersmaatregelen betreffen: het actualiseren van een zwemwaterprofiel (omvattende een beschrijving van het water, bronnen, een risicoanalyse en maatregelen inclusief tijdsplanning); vaststelling van een tijdschema voor meten en beoordelen van het zwemwater; een beschrijving en beoordeling van oorzaken van verontreiniging die het zwemwater kunnen aantasten en schade toebrengen aan de gezondheid van de zwemmers; verstrekken van informatie aan het publiek; uitvoering van maatregelen om blootstelling van zwemmers aan verontreiniging te voorkomen en om de gevaren van verontreiniging te verminderen.

Waterlichamen aangewezen als zwemwateren zijn onderdeel van het register van beschermde gebieden. Nederland heeft in principe alle zwemwateren opgenomen in het register, dus ook locaties die niet in een waterlichaam in de zin van de KRW liggen.

Voortgangsrapportage

- Water in Beeld¹ (V&W en LBOW)
- Milieuindicatorrapportage² (PBL)

Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en Habitatrictlijn (92/43/EEG)

Verantwoordelijke partij(en)

LNV, Provincie

Verankering in wetgeving en plannen

A. Wetgeving

- Natuurbeschermingswet 1998
  - Besluit vergunningen Natuurbeschermingswet 1998
  - Besluit beperking toegankelijkheid natuurgebieden ex art. 20 Nbwet Natura 2000-gebied Waddenzee en Noordzeekustzone,
- Flora- en Faunawet,
  - Besluit aanwijzing dier- en plantensoorten Flora- en faunawet,
  - Regeling aanwijzing dier- en plantensoorten Flora- en faunawet

---

¹ <http://www.waterinbeeld.nl/>

² <http://www.mnp.nl/nl/publicaties/2008/RealisatieMilieudoelen-Voortgangsrapport2008.html>

-
- Regeling erkenning jachtexamen en preparateursexamen Flora- en faunawet.
  - Regeling tarieven Flora- en faunawet
  - Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet.
  - Regeling zoeken, rapen en beschermen van kievitseieren Flora -en faunawet.
  - Toekenning opsporingsbevoegdheid Flora- en Faunawet aan buitengewoon opsporingsambtenaren
  - Aanwijzingsbesluiten Natura 2000-gebieden³

B. Plannen

Beheerplannen Natura 2000-gebieden⁴ (in ontwikkeling, eerste gereed in 2009/2010).

Maatregelen

In totaal wordt er op het Nederlandse grondgebied 1.117.000 hectare Natura 2000-gebied (162 Natura 2000-gebieden) in beschermde natte en droge natuur aangewezen. De **instandhoudingsdoelstellingen** uit de **aanwijzingsbesluiten** geven aan welke natuurwaarden in het Natura 2000-gebied worden nagestreefd. Instandhouding kan bestaan uit behoud, uitbreiding of verbetering van de aanwezige natuurwaarden. De instandhoudingsdoelstellingen zijn sturend voor beheer en bescherming van een Natura 2000-gebied. Activiteiten in of nabij het beschermde natuurgebied die een negatief effect kunnen hebben op de natuurwaarden, zijn vergunningplichtig. Centraal in de vergunningverlening staat de **habitattoets**. Binnen de habitattoets kunnen twee routes worden doorlopen: de verslechterings- of verstoringstoets als er negatieve effecten kunnen optreden en de passende beoordeling als sterk negatieve (significante) effecten zich kunnen voordoen. Doel van de habitattoets is vaststellen of en hoe een menselijke activiteit in en rondom een Natura 2000-gebied kan worden toegelaten dan wel dient te worden verboden.

Binnen drie jaar na aanwijzing van een Natura 2000-gebied moet een **beheerplan** worden vastgesteld, waarin staat welke maatregelen nodig zijn om de instandhoudingsdoelstellingen te bereiken. Zo worden de natuurwaarden beschermd en versterkt. Voor plannen, projecten en andere handelingen die schadelijk kunnen zijn voor de natuur (zoals uitbreiding van een camping of bouwactiviteiten) moet een vergunning worden aangevraagd bij de provincie of de minister van LNV. In het beheerplan staat ook welke activiteiten in en rond het gebied geen effect hebben op de soorten en habitattypen, waarvoor het gebied is aangewezen. Voor deze activiteiten is

---

³http://www2.minlnv.nl/thema/groen/natuur/Natura2000_2006/Natura2000.htm

⁴http://www.minlnv.nl/portal/page?_pageid=116,1640321&_dad=portal&_schema=PORTAL&_file_id=14837

---

geen vergunning nodig. Het beheerplan werkt de instandhoudingsdoelstellingen uit in omvang, ruimte en tijd. Beheerplannen hebben een looptijd van maximaal zes jaar. Daarna kan het bevoegd gezag het plan verlengen of aanpassen. Het vaststellen van beheerplannen gaat gepaard met inspraakmogelijkheden voor belanghebbenden.

Inmiddels zijn er 148 gebieden voor definitieve aanwijzing in procedure gebracht. De ontwerpbesluiten van deze aanwijzingen hebben in 2007 en 2008 ter inzage gelegen. De procedure voor de resterende gebieden start in 2009.

Het **Landelijk Steunpunt Verdroging**⁵ ondersteunt alle organisaties die actief bezig zijn met verdrogingsbestrijding. Het steunpunt is per 1 maart 2007 gestart als een samenwerking tussen de provincies en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit met de provincies als opdrachtgever. Het steunpunt zetelt bij de Dienst Landelijk Gebied te Utrecht.

In de **Gebiedendatabase**⁶ is informatie over alle beschermde gebieden van Nederland te verkrijgen. Ook zijn hier de Natura 2000-aanwijzingsbesluiten met kaarten en gebiedendocumenten te vinden. De **Habitattypendatabase**⁷ bevat informatie over de habitats die worden beschermd door de Natuurbeschermingswet, de **Soortendatabase**⁸ bevat informatie over alle beschermde soorten in Nederland. Op de site van het **Natuurloket**⁹ is te zien waar de beschermde soorten in Nederland zich bevinden. De **Effectenindicator**¹⁰ geeft informatie over welke activiteiten invloed hebben op welke soorten en habitats. Met het **Toetsingskader ammoniak**¹¹ kan worden beoordeeld of veehouderijbedrijven in de buurt van Natura 2000-gebieden, voor zover het de ammoniakuitstoot betreft, mogen uitbreiden.

Voortgangsrapportage

Geen

---

⁵ <http://www.landelijksteunpuntverdroging.nl/>

⁶ <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/>

⁷ <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=infohabtypen>

⁸ <http://www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/lnv.db/lnv.db/home.html>

⁹ <http://www.natuurloket.nl/>

¹⁰ <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicator.aspx?subj=effectenmatrix>

¹¹ http://www.minlnv.nl/portal/page?_pageid=116,1640949&_dad=portal&_schema=PORTAL&p_document_id=110237&p_node_id=445549&p_mode=BROWSE

Drinkwaterrichtlijn (80/778/EEG), zoals gewijzigd bij Richtlijn 98/83/EG

Verantwoordelijke partij(en)

VROM

Verankering in wetgeving

- Waterleidingwet
  - Waterleidingbesluit
  - Ministeriële regeling materialen en chemicaliën leidingwater
- Hierbij moet opgemerkt worden dat de Waterleidingwet en Waterleidingbesluit binnenkort worden vervangen door Drinkwaterwet en Drinkwaterbesluit (2008/2009). De Ministeriële regeling materialen en chemicaliën leidingwater wordt uitgebreid (2008).

Maatregelen

Doelstelling van Richtlijn 98/83/EC is om de gezondheid van de mens te beschermen tegen verontreinigingen in het water bestemd voor menselijke consumptie. Richtlijn 98/83/EG ziet op de kwaliteit van drinkwater aan de tap. De KRW maakt in Artikel 7 een koppeling met 98/83/EG:

- Met het onttrokken water moet drinkwater kunnen worden gemaakt (conform 98/83/EG). De drinkwatergerelateerde doelstellingen in de KRW zijn direct gerelateerd aan bestaande richtlijnen. Er worden geen strengere normen geïntroduceerd.
- De kwaliteit van het onttrokken water mag niet achteruit gaan en moet op termijn verbeteren (KRW artikel 7 lid 2 en 3). Het punt van beoordeling van de drinkwaterdoelstellingen, is het onttrekkingspunt.

Om dit doel te bereiken worden maatregelen uitgevoerd om het water op de onttrekkingspunten te beschermen en de waterkwaliteit te verbeteren. In het KRW-maatregelenprogramma (hoofdstuk 6 van de stroomgebiedbeheerplannen) zijn deze maatregelen samengevat. Eén van de meer specifieke maatregelen betreft het opstellen van gebiedsdossiers en het – waar zinvol - instellen van beschermingszones. In deze beschermingszones kunnen aanvullende gebiedsgerichte maatregelen worden voorgeschreven.

Voortgangsrapportage

- Kwaliteit van het drinkwater in Nederland 2006. VROM Inspectie en RIVM.¹²

---

¹²<http://rivm.openrepository.com/rivm/bitstream/10029/16414/1/703719022.pdf>

Richtlijn zware ongevallen (Seveso-richtlijn) (96/82/EG)

Verantwoordelijke partij(en)

De kern van de taakverdeling is dat het bedrijf primair verantwoordelijk is voor de veiligheid met betrekking tot het omgaan met gevaarlijke stoffen binnen zijn eigen inrichting (Stand der Veiligheidstechniek).

De overheid (bij gevolg (bg) Arbo, bg Wm en bg Rampenbestrijding, en ook de wettelijk adviseur bg Wvo) ziet toe op de naleving van regels en neemt maatregelen om adequaat te kunnen optreden bij incidenten. Daarnaast heeft de overheid (bg Rampenbestrijding en bg Wm) eigen verantwoordelijkheden voor het beheersen van veiligheidsrisico's. Daartoe verzamelt en toetst de overheid gegevens tijdens de (BRZO-)inspecties. De overheids inspecties worden gecoördineerd (Algemene Inspectiedienst, brandweer en waterkwaliteitsbeheerder) uitgevoerd.

Verankering in wetgeving

- Wet milieubeheer
  - Besluit externe veiligheid inrichtingen.
  - Regeling externe veiligheid inrichtingen
- Wet rampen en zware ongevallen.
  - Besluit Risico's Zware Ongevallen
  - Regeling risico's zware ongevallen
  - Besluit informatie inzake rampen en zware ongevallen.

Maatregelen

Het BRZO (Besluit risico's zware ongevallen) stelt eisen aan de meest risicovolle bedrijven in Nederland ten aanzien van de preventie en de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Bedrijven moeten onder meer over een veiligheidsbeleid en een veiligheidsbeheerssysteem beschikken. Sommige bedrijven moeten daarnaast ook een veiligheidsrapport (VR) opstellen en indienen bij de overheid.

Het BRZO stelt eisen aan bedrijven die op grote schaal met gevaarlijke stoffen werken. Het toezicht wordt gezamenlijk uitgevoerd door drie overheidspartijen: bevoegd gezag Wet milieubeheer (gemeente, provincie of VROM), Arbeidsinspectie en brandweer. Het bevoegd gezag Wm is verantwoordelijk voor de coördinatie.

De rol van de waterbeheerders is veel beperkter (adviseur van het Wm-bevoegd gezag om afstroomscenario's bij ongevallen te beoordelen in relatie tot oppervlaktewater en RWZI's).

Het BRZO is er ook op gericht burgers te informeren over de risicosituatie van bedrijven met gevaarlijke stoffen. Zo legt de overheid het veiligheidsrapport ter inzage voor burgers (met uitsluiting van eventuele vertrouwelijke gegevens). Bovendien kunnen burgers bij een bedrijf een lijst inzien van de gevaarlijke stoffen die in dat bedrijf aanwezig zijn.

Uitgangspunt bij generieke maatregelen is dat de bedrijven voldoen aan de Stand der Veiligheidstechniek¹³ (CIW-nota). Er is geen direct effect op de verbetering van de waterkwaliteit. Het gaat erom om de risico's van ongevallen zoveel mogelijk te beperken (o.a. voor water). Na het nemen van generieke maatregelen worden de rest-risico's geanalyseerd en beoordeeld.

RWS heeft begin 2008 een uitvoeringskader vastgesteld hoe zij haar taak in het kader van BRZO gaat invullen. Dit heeft geleid tot een implementatieplan waarin wordt voorgesteld om een landelijk specialistenteam op ter richten (ca. 4 fte) dat alle BRZO-taken van de RD's van RWS gaat uitvoeren. Het RWS uitvoeringskader en de vorming van de landelijk specialistenteam is afgestemd op de BRZO werkwijze en de inspectie methodiek.

Voortgangsrapportage

- driejaarlijks wordt aan de EC gerapporteerd

Milieueffectrapportage richtlijn (85/337/EEG) en (2001/42/EG)

Verantwoordelijke partij(en)

VROM, samen met LNV en OCW

Verankering in wetgeving

- Wet milieubeheer (Wm).
- Besluit milieueffectrapportage 1994 (Besluit mer).

Maatregelen

De gevallen waarvoor een m.e.r. moet worden toegepast, staan vermeld in het Besluit m.e.r. 1994. Het besluit bevat een aantal bijlagen waaronder de C- en D-lijst. De C-lijst bevat activiteiten en besluiten waarvoor een **milieueffectrapport (MER)** verplicht is, de D-lijst de activiteiten en besluiten waarvoor een artikel 7.8a/7.8d-procedure nodig is. Aan de hand van deze procedures moet het bevoegd gezag beoordelen of de voorgenomen activiteiten belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben en al of niet mer-plichtig zijn.

---

¹³http://www.helpdeskwater.nl/algemene_onderdelen/kennisdesk/?ActItnltd=1427

Voortgangsrapportage

Er is van de projectrichtlijn een door de EC opgedragen member state study uit 2007, opgesteld door Technopolis.

Zuiveringslibrichtlijn (86/278/EEG)

Verantwoordelijke partij(en)

LNV (Algemene Inspectie Dienst) en VROM (VROM-inspectie)

Verankering in wetgeving

Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet

- Besluit gebruik meststoffen
- Uitvoeringsregeling Meststoffenwet

Maatregelen

- Slechts een beperkte hoeveelheid schoon slib uit rioolwaterzuiveringsinstallaties in de industrie mag nog worden toegepast als meststof en/of bodemverbeteraar (anti-stuifmiddel) in de landbouw. Soms gebeurt dit in combinatie met compost of dierlijke mest.
- Zuiveringslib mag alleen op landbouwgrond gebruikt worden als het voldoet aan de normen voor zware metalen (toetsingswaarden), zoals gesteld in het Besluit gebruik meststoffen (Bgm).

Voortgangsrapportage

LNV en VROM zijn beide verantwoordelijk voor de driejaarlijkse rapportage over de uitvoering van de zuiveringslibrichtlijn. Het laatste overzichtsrapport is voor de periode van 2004-2006 opgesteld door VROM (uitvoeringsorganisatie Senter Novem).

Richtlijn behandeling stedelijk afvalwater (91/271/EEG)

Verantwoordelijke partij(en)

- VROM: inzameling van stedelijk afvalwater
- V&W: behandeling van stedelijk afvalwater

Verankering in wetgeving

- Waterwet
    - Waterbesluit
    - Regeling van de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 27 februari 1996 nr. MJZ96010091 houdende regels over het ontwerpen, bouwen, aanpassen en onderhouden van openbare riolen
-

Maatregelen

De Europese richtlijn 91/271/EEG inzake de behandeling van stedelijk afvalwater is qua uitvoering voor Nederland vooral van betekenis waar het de verwijdering van nutriënten betreft. De verwijdering van zuurstofbindende stoffen in biologische rioolwaterzuiveringsinstallaties was hier al bij de publicatie van de richtlijn in 1991 algemene praktijk.

De rioleringsgraad in Nederland is bijzonder hoog. In 2004 was slechts 1,4% van de huishoudens niet aangesloten op de gemeentelijke riolering.

De eutrofiëringsproblemen in onze kustwateren en de omstandigheid dat heel Nederland daarop afwatert, hebben tot het besluit geleid om de maatregelen voor kwetsbare gebieden op het gehele Nederlandse grondgebied toe te passen. Daarbij heeft Nederland gekozen voor de eis dat het minimumpercentage van de vermindering van de getotaliseerde vracht voor alle rwzi's in Nederland tenminste 75% voor totaal fosfor en 75% voor totaal stikstof bedraagt.

Sinds 2006 voldoet Nederland aan de verwijderingsopgave voor nutriënten volgens richtlijn 91/271/EEG. De milieudoelstellingen van de KRW en de Kaderrichtlijn mariene strategie kunnen regionaal aanleiding geven tot het nemen van aanvullende maatregelen ter verhoging van de zuivering.

Voortgangsrapportage

'Inzameling, transport en behandeling van afvalwater in Nederland, situatie per 31 december 2004' (VROM, mei 2006). Dit rapport is het vijfde situatierapport in de reeks.

Richtlijn gewasbeschermingsmiddelen (91/414/EEG)

Verantwoordelijke partij(en)

LNV

Verankering in wetgeving

- Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden
  - Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden
  - Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Maatregelen

In Nederland mogen alleen gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt, verhandeld of in voorraad worden gehouden die zijn toegelaten op grond van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden ([Wgb](#)) van oktober 2007. Hierbij worden de mogelijke risico's voor mens, dier en milieu beoordeeld. Het College voor de toelating van

---

gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) is als zelfstandige bestuursorgaan verantwoordelijk voor de toelating. De procedures voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen zijn opgenomen in de [Handleiding voor de Toelating van Bestrijdingsmiddelen](#) (HTB). Voor de HTB en de diverse aanvraagformulieren wordt verwezen naar de site van de CTB: www.ctb.agro.nl.

Voortgangsrapportage

Geen

Nitraatrichtlijn (91/676/EEG)

Verantwoordelijke partij(en)

LNV en VROM (Uitvoering en handhaving door LNV).

Verankering in wetgeving

- Meststoffenwet.
  - Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet
  - Uitvoeringsregeling Meststoffenwet
  - Besluit gebruik meststoffen
- Besluit glastuinbouw

Maatregelen

Op dit moment zijn maatregelen van kracht op basis van het 3e Nitraatactieprogramma (2006-2009). Vanaf 2010 worden de maatregelen gebaseerd op het 4^e Nitraatactieprogramma (2010-2013) De belangrijkste maatregelen zijn:

- Een stelsel van gebruiksnormen voor stikstof en fosfaat;
- Het geleidelijk verminderen van de fosfaatoverschotten en realiseren van evenwichtsbemesting voor fosfaat in 2015;
- Aanscherping van stikstofgebruiksnormen voor uitspoelingsgevoelige gewassen op zand- en lössgronden;
- Een stelsel van gedifferentieerde gebruiksnormen voor gewassen op kleigrond;
- Verlaging van de gebruiksnormen voor fosfaat naar rato van de fosfaattoestand van het perceel; voor percelen met een hoge fosfaattoestand geldt een lagere gebruiksnorm;
- Een (geleidelijke) overgang van najaarsbemesting met dierlijke mest naar voorjaarsbemesting op kleigronden
- Het bekorten van de uitrijperiode voor mest;
- Het aanleggen van 5 meter mestvrije zones langs ecologisch kwetsbare beken(natuurlijke waterlopen)
- Het verplicht stellen van een groter opslagcapaciteit voor dierlijke mest.

Voortgangsrapportage

- EU-Voortgangsrapportage 2004-2007 Nitraatactieprogramma.
-

-
- 3^e Derogatierapportage maart 2009, Kamerstuk 2008-2009, 28385, nr. 136.
  - Evaluatie Meststoffenwet; Brief minister evaluatie van de Meststoffenwet 2007, Kamerstuk 2007-2008, 28385, nr. 93, Tweede Kamer

---

Richtlijn geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (96/61/EG)

Verantwoordelijke partij(en)

- Voor de wateraspecten: Rijkswaterstaat en waterschappen
- Voor de overige milieu-aspecten: provincies en gemeenten

Verankering in wetgeving

- Wet milieubeheer
- Waterwet
  - Inrichtingen en vergunningenbesluit
  - Regeling Aanwijzing BBT-documenten

Maatregelen

De Nederlandse overheid reguleert grote milieuvervuilende bedrijven middels een integrale vergunning gebaseerd op de beste beschikbare technieken (BBT). Voor een uitgebreide toelichting op de uitvoering van de IPPC-richtlijn wordt verwezen naar de website van infomil¹⁴. Naast informatie over de IPPC-richtlijn (oa. de herziening van de richtlijn), vindt u hier informatie over: beste beschikbare technieken (BBT), BREF-documenten (downloads), jurisprudentie, Regeling aanwijzing BBT-documenten, IPPC-database en de IPPC-rapportages, IPPC handreiking en CIW-richtlijnen. Ook wordt een toelichting gegeven op de totstandkoming van de BREFs.

Voortgangsrapportage

- Rapportage IPPC-richtlijn 2 april 2009¹⁵

---

¹⁴ <http://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/ippc/>

¹⁵ <http://www.infomil.nl/onderwerpen/duurzame/bbt-en-brefs/rapportage-database/rapportage/>

Richtlijn lozingen gevaarlijke stoffen (2006/11/EG, voorheen 76/464/EEG)

Verantwoordelijke partij(en)

V&W en VROM

Verankering in wetgeving

- Waterwet
- Wet Milieubeheer

Maatregelen

De richtlijn gevaarlijke stoffen bevat in de bijlage twee lijsten met families en groepen van stoffen, Lijst-I en Lijst II; het gaat hierbij in totaal om 132 stoffen, waarvan er 17 onder Lijst-I en de overige onder Lijst II vallen. Art. 2 van richtlijn 76/464/EEG (nu art.3 van Richtlijn 2006/11/EG) legt de lidstaten de verplichting op alle passende maatregelen te treffen om de verontreiniging door lozingen van onder Lijst-I vallen de stoffen te beëindigen. Art. 2 van Richtlijn 76/464/EEG (nu art. 3 van Richtlijn 2006/11/EG) legt de Lidstaten de verplichting op om verontreiniging door lozingen van onder Lijst-II vallende stoffen zoveel mogelijk te verminderen. Met het vaststellen van de KRW is de lijst van 132 stoffen vervangen door bijlage X van KRW.

In Nederland is van oudsher gekozen voor een emissiegerichte aanpak van lozingen. De stoffen op de lijst van 132 zijn aangemerkt als zogenaamde 'zwarte-lijststoffen'. Voor deze stoffen moeten de beste bestaande worden toegepast om emissies terug te dringen. In de bedrijfstakstudies van CIW (voorheen CUWVO) is vastgelegd welke technieken beschouwd worden als beste bestaande. In 2000 is door CIW een Algemene Beoordelingsmethodiek vastgelegd waarmee een relatie gelegd kan worden tussen de eigenschappen van stoffen en de beleidsmatig gewenste saneringsinspanning.

Normen voor prioritaire (gevaarlijke) stoffen en overige verontreinigende stoffen worden in 2009 vastgelegd in het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water 2009 (AMvB-doelstellingen).

Voortgangsrapportage

Rapportage over de gevaarlijke-stoffenrichtlijn gebeurt onder de overkoepelende rapportagerichtlijn. De laatste rapportage betrof de periode 2002-2003 en 2004.

Grondwaterrichtlijn (80/68/EEG en 2006/118/EG)

Verantwoordelijke partij(en)

VROM

Verankering in wetgeving

- Wet milieubeheer en Wet bodembescherming
  - Lozingenbesluit bodembescherming
    - Uitvoeringsregeling lozingenbesluit bodembescherming,
  - Stortbesluit bodembescherming.
    - Uitvoeringsregeling Stortbesluit bodembescherming,.
  - Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit).
  - Besluit glastuinbouw
  - Besluit landbouw milieubeheer

Maatregelen

Maatregelen zijn voorgeschreven om verontreiniging van het grondwater door stoffen die behoren tot de families en groepen die worden vermeld in lijst I of II te voorkomen en om de gevolgen van de bestaande verontreinigingen zoveel mogelijk te beperken of te beëindigen.

Omvangrijke lozingen van huishoudelijk afvalwater worden gereguleerd door middel van een zuiveringssysteem en infiltratievoorziening conform het Lozingenbesluit bodembescherming.

Voor wat betreft lijst I -stoffen zijn lozingen vanuit de agrarische sector alleen met een ontheffing mogelijk blijkens artikel 25 van het Lozingenbesluit bodembescherming indien sprake is van een zodanig geringe toxiciteit, persistentie, en (bio) accumulatie, dat zowel op de korte als op de lange termijn geen gevaar voor verontreiniging van de bodem ontstaat.

Voortgangsrapportage

Nederlandse rapportage Unie-Waterrichtlijnen Verslagperiode 2002-2004 – Rapportage Grondwater (80/68/EEG)

Biocidenrichtlijn (98/8/EG)

Verantwoordelijke partij(en)

VROM

Verankering in wetgeving

- Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden
- Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden
  - Regeling gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Maatregelen

In Nederland mogen alleen biociden worden gebruikt, verhandeld of in voorraad worden gehouden die zijn toegelaten op grond van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (([Wgb](#)) van oktober 2007. Hierbij worden de mogelijke risico's voor mens, dier en milieu beoordeeld. Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) is als zelfstandige bestuursorgaan verantwoordelijk voor de toelating. De procedures voor de toelating van biociden zijn opgenomen in de [Handleiding voor de Toelating van Bestrijdingsmiddelen](#) (HTB). Voor de HTB en de diverse aanvraagformulieren wordt verwezen naar de site van de CTB: www.ctb.agro.nl.

Voortgangsrapportage

Geen.

Duitsland

Volgens artikel 11 lid 2 KRW omvat elk maatregelenprogramma 'basismaatregelen' (artikel 11 lid 3 KRW) en eventueel 'aanvullende maatregelen' (artikel 11 lid 4 KRW). In artikel 11 lid 3 KRW worden de verschillende typen basismaatregelen genoemd. Deze hebben gemeen dat ze in de lidstaten moeten worden uitgevoerd door abstracte, algemene regelingen in wetten, verordeningen en bindende instrumenten ter bescherming van het milieu en in het bijzonder van het water in de lidstaten.

Hieronder volgt een overzicht van de volgens artikel 11 lid 3 KRW te nemen basismaatregelen, inclusief de bijbehorende voorschriften op lid- of deelstaatsniveau (kolom 2 en 3) die relevant zijn voor de maatregelenprogramma's voor het Duitse deel van het werkgebied Rijndelta. Uit het overzicht blijkt dat de basismaatregelen volgens de KRW op dit moment al worden uitgevoerd voor het werkgebied Rijndelta.

Om weer te geven of en in hoeverre al aan de voorschriften van de in het kader van de basismaatregelen geldende EG-richtlijnen is voldaan, worden in kolom 4 de actuele rapporten (stand per 22-12-2009) genoemd die Nederland en de Bondsrepubliek Duitsland volgens de verschillende EG-richtlijnen hebben opgesteld.

Voor Duitsland worden daarnaast de basismaatregelen volgens lid b t/m l genoemd.

Tabel 1: Wetten en verordeningen ter uitvoering van de 'basismaatregelen' volgens artikel 11 lid 3 a) EG-KRW (stand per 01-10-2009)

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn- Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland betreffende de uitvoering van de richtlijn
<p>Artikel 11 lid 3 a): Maatregelen voor de toepassing van communautaire wetgeving voor de waterbescherming met inbegrip van maatregelen die vereist zijn krachtens de in artikel 10 en deel A van bijlage VI genoemde wetgeving</p>			
<p>Richtlijn overeenkomstig artikel 10 lid 2 (eerste t/m derde liggend streepje):</p>			
<p>Richtlijn 96/61/EG van de Raad d.d. 24.09.1996 over geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging</p>	<p><u>Duitsland:</u> Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S. 3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666) Bundes-Immissionsschutzgesetz in der Fassung vom 26.09.2002 (BGBl. I S. 3830), zuletzt geändert durch Artikel 1 des Gesetzes vom 23.10.2007 (BGBl. I S. 2470) Kreislaufwirtschafts- und Abfallgesetz vom 27.09.1994 (BGBl. I S. 2705), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 27.07.2007 (BGBl. I S. 1462)</p>	<p><u>Nedersaksen:</u> Niedersächsisches Wassergesetz (NWG) in der Fassung der Neubekanntmachung vom 25.07.2007 (Nds. GVBl. S. 345) Hier § 31a NWG</p> <p><u>Noordrijn-Westfalen:</u> IVU-VO Wasser vom 19.02.2004 (GV. NW. S. 179)</p>	<p><u>Duitsland:</u> Bericht der Bundesrepublik Deutschland gemäß Artikel 16 Absatz 3 in Verbindung mit Absatz 1 der Richtlijn 96/61/EG vom 24.09.1996 über die integrierte Vermeidung und Verminderung der Umweltverschmutzung aus dem Jahr 2003 (Beantwortung des Fragebogens der Kommission vom 31.05.1999) Bericht der Bundesrepublik Deutschland gemäß Artikel 16 Absatz 3 in Verbindung mit Absatz 1 der Richtlijn 96/61/EG vom 24.09.1996 über die integrierte Vermeidung und Verminderung der Umweltverschmutzung aus dem Jahr 2007 (Beantwortung des Fragebogens der Kommission vom 26.03.2003)</p>
<p>Richtlijn 91/271/EEG van de Raad d.d. 21.05.1991 over de behandeling stedelijk afvalwater</p>	<p><u>Duitsland:</u> Abwasserverordnung in der Fassung vom 17.06.2004 (BGBl. I S. 1108), zuletzt geändert durch Artikel 1 der Verordnung vom 19.10.2007 (BGBl. S. 2461)</p>	<p><u>Nedersaksen:</u> Verordnung über die Behandlung von kommunalem Abwasser vom 28.09.2000 (Nds. GVBl. S. 248)</p> <p><u>Noordrijn-Westfalen:</u> Kommunalabwasserverordnung – KomAbwV vom 30.09.1997 (GV. NW. S. 372)</p>	<p><u>Duitsland:</u> Lagebericht 2008 – Mitteilungen an die KOM vom 3.7.2009 Ausweisung empfindlicher Gebiete gem. Art. 5 Abs. 8 – Mitteilung an die KOM vom 02.10.2007 Berichterstattung nach Art. 15 (4) über kommunale Kläranlagen über 15000 EW in normalen Gebieten – Mitteilung an die KOM vom 19.6.2003 Aktualisierte Daten zum Umsetzungsstand 1.1.2002 Mitteilung an die KOM vom 24.5.2002 Berichterstattung nach Art. 15 (4) kommunale Kläranlagen über 10.000 EW in empfindlichen Gebieten Mitteilung an die KOM vom 14.5.2002 Anforderungen an Kläranlagen in empfindlichen Gebieten gem Art. 4 (5) Mitteilung vom 15.3.2001 herunterladbar aus „Wasserblick“, Registrierung notwendig</p>

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn- Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland betreffende de uitvoering van de richtlijn
Richtlijn 91/676/EEG van de Raad d.d. 12.12.1991 voor de bescherming van de wateren voor de verontreiniging door nitraat uit agrarische bronnen (nitraatrichtlijn)	<u>Duitsland:</u> Düngeverordnung in der Fassung vom 27. Februar 2007 (BGBl. I S. 221)		<u>Duitsland:</u> Mitteilung der Regierung der Bundesrepublik Deutschland vom 29. Juli 2008 an die Kommission der europäischen Gemeinschaft gemäß Artikel 10 der Richtlijn 91/676/EWG des Rates vom 12. Dezember 1991 zum Schutz der Gewässer vor Verunreinigungen durch Nitrat aus landwirtschaftlichen Quellen, veröffentlicht in: Nitratbericht – Gemeinsamer Bericht BMU/BMELV: http://www.bmu.de/gewaesserschutz/downloads/doc/42501.php
Richtlijn overeenkomstig artikel 10 lid 2 (vierde liggend streepje): overeenkomstig artikel 16 EG-KRW vastgestelde richtlijn (nog niet aangenomen)			
Richtlijn 2008/105/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 inzake milieukwaliteitsnormen op het gebied van het waterbeleid tot wijziging en vervolgens intrekking van de Richtlijnen 82/176/EEG, 83/513/EEG, 84/156/EEG, 84/491/EEG en 86/280/EEG van de Raad, en tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG	rechtlich umzusetzen bis zum 13.07.2010		
Richtlijn overeenkomstig artikel 10 lid 2 (vijfde liggend streepje): in bijlage IX EG-KRW genoemde richtlijn::			

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn- Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland betreffende de uitvoering van de richtlijn
<p>Richtlijn 2006/11/EG van het Europese Parlement en de Raad van 15 februari 2006 betreffende de verontreiniging veroorzaakt door bepaalde gevaarlijke stoffen die in het aquatisch milieu van de Gemeenschap worden geloosd (Gecodificeerde versie van Richtlijn 76/464/EEG)</p>	<p><u>Duitsland:</u> Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666) Hier § 19a, 19b, 19c, 19e, 19g WHG Abwasserverordnung in der Fassung vom 17.06.2004 (BGBl. I S. 1108), zuletzt geändert durch Artikel 1 der VO vom 19.10.2007 (BGBl. I S. 2461)</p>	<p><u>Nedersaksen:</u> Nds. Verordnung zur Verringerung der Gewässerverschmutzung durch bestimmte gefährliche Stoffe vom 02.03.2001 (Nds. GVBl. S. 79), zuletzt geändert durch Artikel 1 der Verordnung vom 29.11.2004 (Nds. GVBl. S. 558)</p> <p><u>Noordrijn-Westfalen:</u> Verordnung über Qualitätsziele für bestimmte gefährliche Stoffe und zur Verringerung der Gewässerverschmutzung durch Programme Gewässerqualitätsverordnung – GewQV vom 01.06.2001 (GV. NW. S. 227), zuletzt geändert am 10.02.2006 (GV. NW. S. 52)</p>	<p><u>Duitsland:</u> Der Bericht 2004 bis 2007 wird derzeit vorbereitet. Er schließt, wie die früheren Berichte, die Berichterstattung zu den im Anhang IX EG-WRRL genannten TochterRichtlijn ein.</p>
<p>Richtlijn 82/176/EEG van de Raad van 22 maart 1982 betreffende grenswaarden en kwaliteitsdoelstellingen voor kwiklozingen afkomstig van de sector elektrolyse van alkalichloriden</p>	<p><u>Duitsland:</u> Abwasserverordnung in der Fassung vom 17.06.2004 (BGBl. I S. 1108), geändert durch Artikel 1 der Verordnung vom 19.10.2007 (BGBl. I S. 2461)</p>		<p><u>Duitsland:</u> Bericht der Bundesrepublik Deutschland nach Artikel 2 der Richtlijn zur Durchführung der Richtlijn 76/464/EWG und TochterRichtlijn betreffend die Verschmutzung infolge der Ableitung gefährlicher Stoffe in die Gemeinschaft für den Zeitraum 2002-2004 Mitteilung an die Kommission vom 19.01.2006 herunterladbar aus „Wasserblick“, Registrierung notwendig</p>
<p>Richtlijn 83/513/EEG van de Raad van 26 september 1983 betreffende grenswaarden en kwaliteitsdoelstellingen voor lozingen van cadmium</p>	<p><u>Duitsland:</u> Abwasserverordnung in der Fassung vom 17.06.2004 (BGBl. I S. 1108), geändert durch Artikel 1 der Verordnung vom 19.10.2007 (BGBl. I S. 2461)</p>		<p><u>Duitsland:</u> s.o.</p>

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland betreffende de uitvoering van de richtlijn
Richtlijn 84/156/EEG van de Raad van 8 maart 1984 betreffende grenswaarden en kwaliteitsdoelstellingen voor kwiklozingen afkomstig van andere sectoren dan de elektrolyse van alkalichloriden	<u>Duitsland:</u> Abwasserverordnung in der Fassung vom 17.06.2004 (BGBl. I S. 1108), geändert durch Artikel 1 der Verordnung vom 19.10.2007 (BGBl. I S. 2461)		<u>Duitsland:</u> s.o.
Richtlijn 84/491/EEG van de Raad van 9 oktober 1984 betreffende de grenswaarden en kwaliteitsdoelstellingen voor de lozing van hexachloorcyclohexaan	<u>Duitsland:</u> Abwasserverordnung in der Fassung vom 17.06.2004 (BGBl. I S. 1108), geändert durch Artikel 1 der Verordnung vom 19.10.2007 (BGBl. I S. 2461)		<u>Duitsland:</u> s.o.
Richtlijn 86/280/EEG van de Raad van 12 juni 1986 betreffende grenswaarden en kwaliteitsdoelstellingen voor lozingen van bepaalde onder lijst I van de bijlage van Richtlijn 76/464/EEG vallende gevaarlijke stoffen	<u>Duitsland:</u> Abwasserverordnung in der Fassung vom 17.06.2004 (BGBl. I S. 1108), geändert durch Artikel 1 der Verordnung vom 19.10.2007 (BGBl. I S. 2461)		<u>Duitsland:</u> s.o.
Richtlijn overeenkomstig artikel 10 lid 2 (zesde liggend streepje): andere relevante communautaire wetgeving (anders dan bijlage VI deel A)			
Richtlijn 2006/118/EG van het Europees Parlement en de raad van 12 december 2006 betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging en achteruitgang van de toestand	Richtlijn war bis zum 16. Januar 2009 umzusetzen; bisher noch nicht umgesetzt; <u>zur alten Richtlijn (80/68/EWG):</u> Verordnung zur Umsetzung der Richtlijn 80/68/EWG des Rates vom 17. Dezember 1979 über den Schutz des Grundwassers gegen Verschmutzung durch bestimmte gefährliche Stoffe vom 18. März 1997 (BGBl. I S. 542)	<u>Nedersaksen:</u> Verordnung über Schutzbestimmungen in Wasserschutzgebieten (SchuVO) Vom 24.05.1995 (Nds. GVBl. 133) Verordnung zur Feststellung der wasserrechtlichen Eignung von Bauprodukten und Bauarten durch Nachweise nach der Niedersächsischen Bauordnung	<u>Duitsland:</u> Berichtspflichten ergeben sich aus der WasserrahmenRichtlijn (Bewirtschaftungsplan).

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn- Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland betreffende de uitvoering van de richtlijn
		(WasBauPVO) vom 25.02.1999 (Nds. GVBl. S. 69)	
Richtlijn 75/440/EEG van de Raad van 16 juni 1975 betreffende de vereiste kwaliteit van het oppervlaktewater dat is bestemd voor productie van drinkwater in de Lid-Staten	<u>Duitsland:</u> –	<u>Nedersaksen:</u> Verordnung über die Entnahme von Wasser aus oberirdischen Gewässern zum Zweck der Trinkwasserversorgung vom 12.05.1997 (Nds. GVBl. S. 127) <u>Noordrijn-Westfalen:</u> Verordnung zur Umsetzung der Richtlijn 75/440/EWG des Rates vom 16.06.1975 über die Qualitätsanforderungen an Oberflächenwasser für die Trinkwassergewinnung in den Mitgliedstaaten (QOTV) vom 29.04.1997 (GV. NW. S. 92)	<u>Duitsland:</u> außer Kraft seit Dezember 2007.
Richtlijn 2006/44/EG van het Europees Parlement en de Raad van 6 september 2006 betreffende de kwaliteit van zoet water dat bescherming of verbetering behoeft teneinde geschikt te zijn voor het leven van vissen (Gecodificeerde versie)	<u>Duitsland:</u> –	<u>Nedersaksen:</u> Verordnung über Qualitätsanforderungen an Fischgewässer und Muschelgewässer vom 15.05.2007 (Nds. GVBl. S. 189), zuletzt geändert durch Berichtigung vom 02.08.2007 (Nds. GVBl. S. 434) <u>Noordrijn-Westfalen:</u> Fischgewässerverordnung vom 27.08.1997 (GV. NW. S. 286)	<u>Duitsland:</u> Bericht der Bundesrepublik Deutschland über die Umsetzung der Richtlijn 78/659/EWG im Berichtszeitraum 2002-2004 gemäß Artikel 16 der Richtlijn Mitteilung an die KOM vom 30.10.2008

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland betreffende de uitvoering van de richtlijn
<p>Richtlijn 2006/113/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 inzake de vereiste kwaliteit van schelpdierwater (gecodificeerde versie)</p>	<p><u>Duitsland:</u> –</p>	<p><u>Nedersaksen:</u> Verordnung über Qualitätsanforderungen an Fischgewässer und Muschelgewässer vom 15.05.2007 (Nds. GVBl. S. 189), zuletzt geändert durch Berichtigung vom 02.08.2007 (Nds. GVBl. S. 434)</p> <p><u>Noordrijn-Westfalen:</u> Da in Nordrhein-Westfalen keine Muschelgewässer im Sinne der EG-Richtlijn vorhanden sind, wurde auf eine rechtliche Umsetzung verzichtet</p>	<p><u>Duitsland:</u> Bericht der Bundesrepublik Deutschland über die Umsetzung der Richtlijn 79/923/EWG im Berichtszeitraum 2002-2004 gem. Artikel 14 der Richtlijn. Mitteilung an die Kommission vom 28.10.2005. BMELV, Ref. 524</p>
<p>Richtlijn 2000/76/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 december 2000 betreffende de verbranding van afval</p>	<p><u>Duitsland:</u> Abwasserverordnung in der Fassung vom 17.06.2004 (BGBl. I S. 1108), zuletzt geändert durch Artikel 1 der VO vom 19.10.2007 (BGBl. I S. 2461)</p>	<p><u>Nedersaksen:</u> Verordnung über das Einleiten von Abwasser aus Abfallverbrennungsanlagen (AbwAbfVerbrennVO) vom 29.04.2003 (Nds. GVBl. S. 190), zuletzt geändert durch VO vom 12.12.2006 (Nds. GVBl. S. 590)</p> <p><u>Noordrijn-Westfalen:</u> Verordnung zur Umsetzung der Richtlijn 2000/76/EG über die Verbrennung von Abfällen (AbwAbfverbrVO) vom 31.07.2003 (GV. NW. S. 517)</p>	<p><u>Duitsland:</u> Es liegt noch kein Bericht vor, erster Bericht für den Zeitraum 2006 bis 2008 ist bis 30.09.2009 vorzulegen.</p>
<p>Richtlijn van de Raad van 19 maart 1987 inzake voorkoming en vermindering van verontreiniging van het milieu door asbest (87/217/EEG)</p>	<p><u>Duitsland:</u> Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666) Abwasserverordnung in der Fassung vom 17.06.2004 (BGBl. I S. 1108), zuletzt geändert durch Artikel 1 der VO vom 19.10.2007 (BGBl. I S. 2461)</p>		<p><u>Duitsland:</u> Aufgrund des Asbestverbotes sind in Deutschland keine entsprechenden Anlagen mehr vorhanden; es liegen keine Informationen über Berichte vor.</p>

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn- Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland betreffende de uitvoering van de richtlijn
Wetgeving volgens bijlage VI deel A (voor zover niet reeds genoemd in artikel 10 EG-KRW)			
Richtlijn 2006/7/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 februari 2006 betreffende het beheer van de zwemwaterkwaliteit en tot intrekking van Richtlijn 76/160/EEG	<u>Duitsland:</u> –	<u>Nedersaksen:</u> Verordnung über die Qualität und die Bewirtschaftung der Badegewässer vom 10.04.2008; Badegewässer Verordnung - BadegewVO (Nds GVBl. S. 105) <u>Noordrijn-Westfalen:</u> Badegewässerverordnung – BadegewVO- vom 14.04.2000 (GV. NW. S. 445)	<u>Duitsland:</u> Zusammenfassender Jahresbericht der EU-Kommission über die Qualität der Badegewässer gem. Art.13 der Richtlijn aufgrund der von der Regierung der Bundesrepublik Deutschland an die Kommission übermittelten Überwachungsergebnisse der Badesaison 2008
Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand	<u>Duitsland:</u> Bundesnaturschutzgesetz in der Fassung vom 25.03.2002 (BGBl. I S. 1193), zuletzt geändert durch Artikel 1 des Gesetzes vom 08.04.2008 (BGBl. I S. 2686) Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666) Hier § 6 Absatz 2	<u>Nedersaksen:</u> Niedersächsisches Naturschutzgesetz (NNatG) in der Fassung vom 11.04.1994 (Nds. GVBl. S. 155), zuletzt geändert durch Artikel 4 des Gesetzes vom 23.06.2007 (Nds. GVBl. S. 161) <u>Noordrijn-Westfalen:</u> Gesetz zur Sicherung des Naturhaushalts und zur Entwicklung der Landschaft - Landschaftsgesetz (LG) – vom 21.07.2000 in der Fassung vom 19.06.2007 (GV. NW. S. 228)	<u>Duitsland:</u> Bericht nach Artikel 9 Abs. 3 der EG-VogelschutzRichtlijn (79/409/EWG) für das Jahr 2007. Mit Mitteilung der Regierung der Bundesrepublik Deutschland an die Kommission der Europäischen Gemeinschaften weitergeleitet (Datum: 29. Juni 2009). Ende 2009 wird ein weiterer Bericht für das Jahr 2008 fällig. Dreijahresbericht gem. Art. 12 der EG-VogelschutzRichtlijn (79/409/EWG) für den Zeitraum 2005 – 2007. Mit Mitteilung der Regierung der Bundesrepublik Deutschland an die Kommission der Europäischen Gemeinschaften Weitergeleitet (Datum: 8.04.2008). Im Jahr 2011 wird der nächste Dreijahresbericht für die Jahre 2008 – 2010 fällig.
Richtlijn 80/778/EEG van de Raad van 15 juli 1980 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water	<u>Duitsland:</u> Trinkwasserverordnung in der Fassung vom 21.05.2001 (BGBl. I S. 959), zuletzt geändert durch Artikel 363 der Verordnung vom 31.10.2006 (BGBl. I S. 2407)	<u>Nedersaksen:</u> – <u>Noordrijn-Westfalen:</u> –	<u>Duitsland:</u> Bericht des Bundesministeriums für Gesundheit und des Umweltbundesamtes an die Verbraucher über die Qualität von Wasser für den menschlichen Gebrauch (Trinkwasser) in Deutschland (gemäß Artikel 13 RL 98/83/EG, § 21 TrinkwV 2001 und Entscheidung der Kommission vom 25.07.1995, ABI. EG Nr. L 200/1).

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn- Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland betreffende de uitvoering van de richtlijn
<p>Richtlijn 96/82/EG van de Raad van 09/12/1996 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn (Seveso-Richtlijn)</p>	<p><u>Duitsland:</u> Bundes-Immissionsschutzgesetz in der Fassung der Bekanntmachung vom 26. September 2002 (BGBl. I S. 3830), zuletzt geändert durch Art. 2 des Gesetzes zur Regelung des Schutzes vor nichtionisierender Strahlung vom 29. Juli 2009 (BGBl. I S. 2433) Zwölfte Verordnung zur Durchführung des Bundes-Immissionsschutzgesetzes (Störfallverordnung) in der Fassung vom 8. Juni 2005 (BGBl. I S. 1598)</p>	<p><u>Nedersaksen:</u> –</p> <p><u>Nordrhein – Westfalen:</u> Gesetz über den Feuerschutz und die Hilfeleitung (FSHG) in der Fassung vom 10. Februar 1998 (GV. NRW. S.122) zuletzt geändert am 11.12.2007 (insbesondere § 24: Pflichten der Betreiber von Anlagen oder Einrichtungen, von denen besondere Gefahren ausgehen sowie § 24a: Externe Notfallpläne für schwere Unfälle mit gefährlichen Stoffen)</p>	<p><u>Duitsland:</u> Dreijährliche Berichtspflicht gemäß Artikel 19 Absatz 4 der Seveso-II-Richtlijn über die Umsetzung der Richtlijn.</p>
<p>Richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten</p>	<p><u>Duitsland:</u> Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung in der Fassung vom 25.06.2005 (BGBl. I S. 1757), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 23.10.2007 (BGBl. I S. 2470) Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Gesetz vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666)</p>	<p><u>Nedersaksen:</u> Niedersächsisches Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung (NUVPG) in der Fassung der Neubekanntmachung vom 30.04.2007 (Nds. GVBl. S. 179)</p> <p><u>Noordrijn-Westfalen:</u> Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung im Lande Nordrhein-Westfalen (UVPG NW) vom 29.04.1992 (GV. NW. S. 175), zuletzt geändert am 13.02.2007 durch Artikel 3 des Gesetzes vom 28.02.2007 (GV. NW. S. 107)</p>	<p><u>Duitsland:</u> Artikel 11 der UVP-RL enthält nur eine allgemeine Vorgabe zum Erfahrungsaustausch, aber keine regelmäßige Berichtspflicht der EU-Mitgliedstaaten. Artikel 11 Absatz 3 der ursprünglichen UVP-RL enthielt eine einmalige Berichtspflicht der Kommission an Rat und EP nach 5 Jahren über die Anwendung der RL Bericht zu erstatten, dieser Pflicht ist die Kommission im Jahre 1993 nachgekommen. Eine entsprechende einmalige Verpflichtung der Kommission aus Artikel 2 der UVP- Änderungsrichtlijn 97/11/EG hat die Kommission im Jahre 2003 erfüllt. Für die Öffentlichkeitsbeteiligungsrichtlijn 2003/35/EG besteht nach deren Artikel 5 eine allgemeine einmalige Berichtspflicht der Kommission bis zum 25.06.2009; dieser Bericht bezieht sich dann aber nur auf die engeren Regelungsgegenstände der RL 2003/35/EG. Für Juli 2009 hat die KOM eine Mitteilung mit einem neuen freiwilligen Bericht zur UVP-RL angekündigt</p>

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn- Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland betreffende de uitvoering van de richtlijn
Richtlijn 86/278/EEG van de Raad van 12 juni 1986 betreffende de bescherming van het milieu, in het bijzonder de bodem, bij het gebruik van zuiveringslib in de landbouw	<u>Duitsland:</u> Klärschlammverordnung vom 15.04.1992 (BGBl. I S. 912), zuletzt geändert am 20.10.2006 durch Artikel 4 der Verordnung zur Vereinfachung der abfallrechtlichen Überwachung (BGBl. I S. 2298)	<u>Nedersaksen:</u> – <u>Noordrijn-Westfalen:</u> –	<u>Duitsland:</u> Nationaler Bericht zur Klärschlammverwertung Übersandt an EU-Kommission am 11.10.2007
Richtlijn 91/414/EEG van de Raad van 15 juli 1991 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen	<u>Duitsland:</u> Pflanzenschutzgesetz – PflSchG - in der Fassung vom 14.05.1998 (BGBl. I S. 971), zuletzt geändert durch Gesetz vom 05.03.2008 (BGBl. I S. 284)	<u>Nedersaksen:</u> – <u>Noordrijn-Westfalen:</u> –	<u>Duitsland:</u> Bericht nach Artikel 17 der Richtlijn 91/414/EWG über die amtlichen Kontrollmaßnahmen im Jahr 2007. Übersandt mit Mitteilung an die KOM vom 8. 08.2008.
Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna	<u>Duitsland:</u> Bundesnaturschutzgesetz in der Fassung vom 25.03.2002 (BGBl. I S. 1193), zuletzt geändert durch Artikel 1 des Gesetzes vom 08.04.2008 (BGBl. I S. 2686) Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes 10.05.2007 (BGBl. I S. 666) (Hier: § 6 Absatz 2)	<u>Nedersaksen:</u> Niedersächsisches Naturschutzgesetz (NNatG) in der Fassung vom 11.04.1994 (Nds. GVBl. S. 155), zuletzt geändert durch Artikel 4 des Gesetzes vom 23.06.2007 (Nds. GVBl. S. 161) <u>Noordrijn-Westfalen:</u> Gesetz zur Sicherung des Naturhaushalts und zur Entwicklung der Landschaft - Landschaftsgesetz (LG) – vom 21.07.2000 in der Fassung vom 19.06.2007 (GV. NW. S. 228)	<u>Duitsland:</u> Nationaler Bericht nach Artikel 17 FFH-Richtlijn zur Berichtsperiode 2001-2006 wurde am 07.12.2007 übermittelt.

Tabel 2: Wetten en verordeningen ter uitvoering van de 'basismaatregelen' volgens artikel 11 lid 3 b) – I) EG-KRW (stand 01-10-2009)

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland en ter uitvoering van de richtlijn
Artikel 11 lid 3 b): Maatregelen die voor de doeleinden van artikel 9 nodig worden geacht			
	<u>Duitsland:</u> Abwasserabgabengesetz in der Fassung vom 18. Januar 2005 (BGBl. I S. 114) , geändert durch Art. 1 der Verordnung vom 19.10.2007 (BGBl. I S. 2461)	<u>Nedersaksen:</u> Niedersächsisches Ausführungsgesetz zum Abwasserabgabengesetz (Nds. AG AbwAG) in der Fassung vom 24.03.1989 (Nds. GVBl. S. 69), zuletzt geändert durch Artikel 1 des Gesetzes vom 20.11.2001 (Nds. GVBl. S. 701) Wasserentnahmegebühr nach § 47 ff. Nds. Wassergesetz (NWG) vom 25. 07.2007 (Nds. GVBl. S. 345), zuletzt geändert durch Artikel 1 des Gesetzes vom 26.04.2007 (Nds. GVBl. S. 144) <u>Noordrijn-Westfalen:</u> Gesetz über die Erhebung eines Entgelts für die Entnahme von Wasser aus Gewässern (WasEG) vom 27.01.2004 (GV. NW. S. 31) sowie Kommunalabgabengesetz vom 21.10.1969 (GV. NW. S. 712), zuletzt geändert durch Gesetz vom 11.12.2007 (GV. NW. S. 13)	<u>Duitsland:</u> –
Artikel 11 lid 3 c): Maatregelen om duurzaam en efficiënt watergebruik te bevorderen teneinde te voorkomen dat de in artikel 4 EG-KRW genoemde doelstellingen niet worden bereikt			
	<u>Duitsland:</u> Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch	Bestimmungen über wassersparenden Umgang, Abwasservermeidung und Niederschlagswasserversickerung im Landeswasserrecht	<u>Duitsland:</u> –

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland en ter uitvoering van de richtlijn
	<p>Artikel 2 des Gesetz vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666)</p> <p>Insbesondere Regelungen über:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bewirtschaftungsgrundsätze und -ziele (§ 1a WHG) - Jedermannpflichten (§ 1a Absatz 2 WHG), - Betreiberpflichten u. a. im Bereich des Umgangs mit wassergefährdenden Stoffen und im Bereich der Abwasserbeseitigung - Gewässeraufsicht und nachträgliche Maßnahmen nach § 5 Absatz 1 Nr. 3 WHG - Sonstige Vorsorge- und Schutzregelungen/-instrumente 	<p><u>Nedersaksen:</u></p> <p>Niedersächsisches Wassergesetz (NWG) in der Fassung der Neubekanntmachung vom 25.07.2007 (Nds. GVBl. S. 345), hier Insbesondere</p> <ul style="list-style-type: none"> - § 48 NWG Festsetzung von Wasserschutzgebieten und - § 49 NWG Schutzbestimmungen in Wasserschutzgebieten - § 95 NWG Einbringen und Beförderung von Stoffen (oberirdische Gewässer) - § 137 NWG Reinhaltung des Grundwassers - § 146 NWG ortsnahe Wasserversorgung <p>Verordnung über Schutzbestimmungen in Wasserschutzgebieten (SchuVO) vom 24.05.1995 (Nds. GVBl. 133)</p> <p>Mengenmäßige Bewirtschaftung des Grundwassers - RdErl. d. MU v. 25..06.2007 - 23-62011/1 -(Nds. MBl. S. 818)</p> <p>Subsidieprogramma's:</p> <p>Verordnung über die Finanzhilfe zum kooperativen Schutz von Trinkwassergewinnungsgebieten vom 03.09.2007 (Nds. GVBl. S. 436)</p> <p>Richtlinie über die Gewährung von Zuwendungen für Vorhaben des Trinkwasserschutzes in Trinkwassergewinnungsgebieten im Rahmen der Entwicklung des ländlichen Raumes (Kooperationsprogramm Trinkwasserschutz) vom 23.11.2007 (Nds. MBl. S. 1727)</p> <p>Richtlinie über die Gewährung von Zuwendungen zur Förderung von Maßnahmen der kommunalen Abwasserbeseitigung vom 01.11.2007 (Nds. MBl. S. 1285)</p> <p><u>Noordrijn-Westfalen:</u></p> <p>Wassergesetz für das Land Nordrhein-Westfalen in der Fassung der Bekanntmachung vom 25.06.1995 (GV. NW. S. 926), zuletzt geändert am 11.12.2007 (GV. NW. S. 463)</p> <p>Subsidieprogramma's:</p> <p>Richtlinie über die Gewährung von Zuwendungen für Maßnahmen des Wasserbaus einschl. Talsperren.</p>	

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland en ter uitvoering van de richtlijn
		<p>RdErl. des Ministeriums für Umwelt, Raumordnung und Landwirtschaft vom 13.03.1990 in der Fassung vom 12.11.2001 (MBI. NW. S. 1626)</p> <p>Richtlinie über die Gewährung von Zuwendungen im Rahmen des „Investitionsprogramms Abwasser NRW“</p> <p>RdErl. des Ministeriums für Umwelt und Naturschutz, Landwirtschaft und Verbraucherschutz vom 15.11.2006 (MBI. NW. S. 822)</p> <p>Richtlinie zur Förderung der Anlage von Uferstrandstreifen</p> <p>RdErl. des Ministeriums für Umwelt und Naturschutz, Landwirtschaft und Verbraucherschutz vom 05.06.2007 (MBI. NW. S. 454 / SMBl. NRW. 7861)</p> <p>Richtlinie über die Gewährung von Zuwendungen für Maßnahmen des „Aktionsprogramm zur naturnahen Entwicklung der Gewässer 2. Ordnung in NRW“</p> <p>RdErl. des Ministeriums für Umwelt und Naturschutz, Landwirtschaft und Verbraucherschutz vom 05.07.2002 in der Fassung vom 30.10.2006 (MBI. NW. S. 569)</p>	
<p>Artikel 11 lid 3 d): Maatregelen om aan de voorschriften van artikel 7 te voldoen, met inbegrip van maatregelen om de waterkwaliteit veilig te stellen teneinde het niveau van de zuivering dat voor de productie van drinkwater is vereist, te verlagen</p>			
	<p><u>Duitsland:</u> Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666)</p> <p>Insbesondere durch Ausweisung von Wasserschutzgebieten nach § 19 WHG, sowie den flächendeckenden Schutz von Oberflächen- und Grundwasser nach §§ 26 und 34 WHG</p> <p>Trinkwasserverordnung in der Fassung vom 21.05.2001 (BGBl. I S. 959), zuletzt geändert durch Artikel 363 der Verordnung vom 31.10.2006 (BGBl. I S. 24552407)</p>	ergänzende und ausführende Vorschriften für Wasserschutzgebiete	<u>Duitsland:</u> –

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland en ter uitvoering van de richtlijn
	<p><u>Duitsland:</u> Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666)</p> <p>Insbesondere durch Ausweisung von Wasserschutzgebieten nach § 19 WHG, sowie den flächendeckenden Schutz von Oberflächen- und Grundwasser nach §§ 26 und 34 WHG</p> <p>Trinkwasserverordnung in der Fassung vom 21.05.2001 (BGBl. I S. 959), zuletzt geändert durch Artikel 363 der Verordnung vom 31.10.2006 (BGBl. I S. 2407)</p>	<p><u>Nedersaksen:</u> Niedersächsisches Wassergesetz (NWG) in der Fassung der Neubekanntmachung vom 25.07.2007 (Nds. GVBl. S. 345), hier Insbesondere</p> <ul style="list-style-type: none"> - § 48 NWG Festsetzung von Wasserschutzgebieten und - § 49 NWG Schutzbestimmungen in Wasserschutzgebieten - § 95 NWG Einbringen und Beförderung von Stoffen (oberirdische Gewässer) - § 137 NWG Reinhaltung des Grundwassers - § 145 NWG Anlagen für die öffentliche Wasserversorgung - § 146 NWG ortsnahe Wasserversorgung <p>Verordnung über Schutzbestimmungen in Wasserschutzgebieten (SchuVO) Vom 24.05.1995 (Nds. GVBl. 133)</p> <p>Subsidieprogramma's: Verordnung über die Finanzhilfe zum kooperativen Schutz von Trinkwassergewinnungsgebieten vom 03.09.2007 (Nds. GVBl. S. 436)</p> <p>Richtlinie über die Gewährung für Vorhaben des Trinkwasserschutzes in Trinkwassergewinnungsgebieten im Rahmen der Entwicklung des ländlichen Raumes (Kooperationsprogramm Trinkwasserschutz) vom 23.11.2007 (Nds. MBl. S. 1727)</p> <hr/> <p><u>Noordrijn-Westfalen:</u> Wassergesetz für das Land Nordrhein-Westfalen in der Fassung der Bekanntmachung vom 25.06.1995 (GV. NW. S. 926), zuletzt geändert am 11.12.2007 (GV. NW. S. 463)</p>	<p><u>Duitsland:</u> –</p>
<p>Artikel 11 lid 3 e): Beheersingsmaatregelen van de onttrekking van zoet oppervlaktewater en grondwater en de opstuwing van zoet oppervlaktewater, met inbegrip van een register of registers van wateronttrekkingen en het vereiste van voorafgaande toestemming voor wateronttrekking en opstuwing. Deze beheersingsmaatregelen worden geregeld getoetst en zo nodig bijgesteld. De lidstaten kunnen onttrekkingen en opstuwingen die geen significant effect hebben op de watertoestand, van deze beheersingsmaatregelen vrijstellen.</p>			
	<p><u>Duitsland:</u> Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zul. geänd. d. Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666)</p> <p>Hier insbesondere durch den Erlaubnis- und</p>	<p><u>Nedersaksen:</u> Niedersächsisches Wassergesetz (NWG) in der Fassung der Neubekanntmachung vom 25.07.2007 (Nds. GVBl. S. 345)</p> <p>Hier insbesondere §§ 3 ff. (Abschnitte 1 und 2)</p>	<p><u>Duitsland:</u> –</p>

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland en ter uitvoering van de richtlijn
	Bewilligungsvorbehalt des § 2 WHG für Gewässerbenutzungen i. S. d. § 3 WHG	Mengenmäßige Bewirtschaftung des Grundwassers - RdErl. d. MU v. 25.06.2007 - 23-62011/1 -(Nds. MBl. S. 818)	
	<u>Duitsland:</u> Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666) Hier insbesondere durch den Erlaubnis- und Bewilligungsvorbehalt des § 2 WHG für Gewässerbenutzungen i. S. d. § 3 WHG	<u>Noordrijn-Westfalen:</u> Wassergesetz für das Land Nordrhein-Westfalen in der Fassung der Bekanntmachung vom 25.06.1995 (GV. NW. S. 926), zuletzt geändert am 11.12.2007 (GV. NW. S. 463) Hier insbesondere §§ 47, 52 (Erlaubnis, Bewilligung), §§ 116 und 154 (regelmäßige Überprüfung erteilter Zulassungen)	<u>Duitsland:</u> –
Artikel 11 lid 3 f): Beheersingsmaatregelen, met inbegrip van een verplichte voorafgaande toestemming voor de kunstmatige aanvulling of vergroting van grondwaterlichamen. Het gebruikte water mag afkomstig zijn van al het oppervlakte- of grondwater, mits het gebruik van de bron niet verhindert dat de milieudoelstellingen voor de bron of het aangevulde of vergrote grondwaterlichaam worden bereikt. Deze beheersingsmaatregelen worden geregeld getoetst en zo nodig bijgesteld.			
	<u>Duitsland:</u> Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S. 3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666) Hier insbesondere durch den Erlaubnis- und Bewilligungsvorbehalt des § 2 WHG für Gewässerbenutzungen i. S. d. § 3 WHG	<u>Nedersaksen:</u> Niedersächsisches Wassergesetz (NWG) in der Fassung der Neubekanntmachung vom 25.07.2007 (Nds. GVBl. S. 345) Hier insbesondere § 3 NWG (Bewilligungsvorbehalt für Gewässerbenutzungen)	<u>Duitsland:</u> –
	<u>Duitsland:</u> Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S. 3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666) Hier insbesondere durch den Erlaubnis- und Bewilligungsvorbehalt des § 2 WHG für Gewässerbenutzungen i. S. d. § 3 WHG	<u>Noordrijn-Westfalen:</u> Wassergesetz für das Land Nordrhein-Westfalen in der Fassung der Bekanntmachung vom 25.06.1995 (GV. NW. S. 926), zuletzt geändert am 11.12.2007 (GV. NW. S. 463) Hier insbesondere §§ 47, 52 (Erlaubnis, Bewilligung), §§ 116 und 154 (regelmäßige Überprüfung erteilter Zulassungen)	<u>Duitsland:</u> –
Artikel 11 lid 3 g): voor lozingen door puntbronnen die verontreiniging kunnen veroorzaken, een vereiste inzake voorafgaande regulering, zoals een verbod op het in het water brengen van verontreinigende stoffen, of een voorafgaande toestemming, of een registratie op basis van algemeen bindende regels, waarin emissiebeheersingsmaatregelen worden voorgeschreven voor de betrokken verontreinigende stoffen, met inbegrip van beheersingsmaatregelen zoals bepaald in de artikelen 10 en 16. Deze beheersingsmaatregelen worden geregeld getoetst en zo nodig bijgesteld.			
	<u>Duitsland:</u> Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom	<u>Nedersaksen:</u> Niedersächsisches Wassergesetz (NWG) in der Fassung der	<u>Duitsland:</u> –

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland en ter uitvoering van de richtlijn
	<p>19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666)</p> <p>Hier insbesondere durch den Erlaubnis- und Bewilligungsvorbehalt des § 2 WHG für Gewässerbenutzungen i. S. d. § 3 WHG, sowie § 7a WHG i.V.m. der Abwasserverordnung in der Fassung vom 17.06.2004 (BGBl. I S. 1108), zuletzt geändert durch Artikel 1 der VO vom 19.10.2007 (BGBl. I S. 2461)</p>	<p>Neubekanntmachung vom 25.07.2007 (Nds. GVBl. S. 345)</p> <p>Hier insbesondere § 3 NWG Bewilligungsvorbehalt für Gewässerbenutzungen i. S. von § 4 NWG zusätzlich durch Vorgaben für den flächenmäßigen Schutz von Oberflächen- und Grundwasser nach §§ 95 und 137 NWG für Abwasser § 12 NWG</p>	
	<p><u>Duitsland:</u></p> <p>Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666)</p> <p>Hier insbesondere durch den Erlaubnis- und Bewilligungsvorbehalt des § 2 WHG für Gewässerbenutzungen i. S. d. § 3 WHG, sowie § 7a WHG i.V.m. der Abwasserverordnung in der Fassung vom 17.06.2004 (BGBl. I S. 1108), zuletzt geändert durch Artikel 1 der VO vom 19.10.2007 (BGBl. I S. 2461)</p>	<p><u>Noordrijn-Westfalen:</u></p> <p>Wassergesetz für das Land Nordrhein-Westfalen in der Fassung der Bekanntmachung vom 25.06.1995 (GV. NW. S. 926), zuletzt geändert am 11.12.2007 (GV. NW. S. 463)</p> <p>Hier insbesondere §§ 116 und 154 (regelmäßige Überprüfung erteilter Zulassungen)</p>	<p><u>Duitsland:</u> –</p>
<p>Artikel 11 lid 3 h): voor diffuse bronnen die verontreiniging kunnen veroorzaken, maatregelen ter preventie of beheersing van de introductie van verontreinigende stoffen. Beheersingsmaatregelen mogen de vorm aannemen van een vereiste inzake voorafgaande regulering, zoals een verbod op het in het water brengen van verontreinigende stoffen, een voorafgaande toestemming of een registratie op basis van algemeen bindende regels, indien de communautaire wetgeving niet reeds in een dergelijk voorschrift voorziet. Deze beheersingsmaatregelen worden geregeld getoetst en zo nodig bijgesteld.</p>			
	<p><u>Duitsland:</u></p> <p>Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666)</p> <p>Hier insbesondere durch den Erlaubnis- und Bewilligungsvorbehalt des § 2 WHG für Gewässerbenutzungen i. S. d. § 3 WHG; zusätzlich durch Vorgaben für den flächendeckenden Schutz von Oberflächen- und Grundwasser nach §§ 26 und 34 WHG, sowie Versagungsgrund des § 6 Abs. 1 für wasserrechtliche Benutzungszulassungen.</p>	<p><u>Nedersaksen:</u></p> <p>Niedersächsisches Wassergesetz (NWG) in der Fassung der Neubekanntmachung vom 25.07.2007 (Nds. GVBl. S. 345)</p> <p>Hier insbesondere § 3 NWG Bewilligungsvorbehalt für Gewässerbenutzungen i. S. von § 4 NWG zusätzlich durch Vorgaben für den flächenmäßigen Schutz von Oberflächen- und Grundwasser nach §§ 95 und 137 NWG</p> <p>Verordnung über Schutzbestimmungen in Wasserschutzgebieten (SchuVO) Vom 24.05.1995 (Nds. GVBl. 133)</p> <p>Verordnung über die Finanzhilfe zum kooperativen Schutz von</p>	<p><u>Duitsland:</u> –</p>

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland en ter uitvoering van de richtlijn
	<p>Gesetz über die Umweltverträglichkeit von Wasch- und Reinigungsmitteln (Wasch- und Reinigungsmittelgesetz - WRMG - vom 29.04.2007 (BGBl. I S. 600))</p> <p>Bundes-Bodenschutzgesetz vom 17.03.1998 (GVBl. I S. 502), zuletzt geändert durch Gesetz vom 09.12.2004 (BGBl. I S. 3214)</p> <p>Bundes-Bodenschutz- und Altlastenverordnung vom 12.07.1999 (BGBl. I S. 1554), geändert durch Artikel 2 der Verordnung vom 23.12.2004 (BGBl. I S. 3758)</p>	<p>Trinkwassergewinnungsgebieten vom 03.09.2007 (Nds. GVBl. S. 436)</p> <p>Richtlijn über die Gewährung für Vorhaben des Trinkwasserschutzes in Trinkwassergewinnungsgebieten im Rahmen der Entwicklung des ländlichen Raumes (Kooperationsprogramm Trinkwasserschutz) vom 23.11.2007 (Nds. MBl. S. 1727)</p>	
	<p><u>Duitsland:</u></p> <p>Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666)</p> <p>Hier insbesondere durch den Erlaubnis- und Bewilligungsvorbehalt des § 2 WHG für Gewässerbenutzungen i. S. d. § 3 WHG; zusätzlich durch Vorgaben für den flächendeckenden Schutz von Oberflächen- und Grundwasser nach §§ 26 und 34 WHG, sowie Versagungsgrund des § 6 Abs. 1 für wasserrechtliche Benutzungszulassungen.</p> <p>Gesetz über die Umweltverträglichkeit von Wasch- und Reinigungsmitteln (Wasch- und Reinigungsmittelgesetz - WRMG - vom 29.04.2007 (BGBl. I S. 600))</p> <p>Bundes-Bodenschutzgesetz vom 17.03.1998 (GVBl. I S. 502), zuletzt geändert durch Gesetz vom 09.12.2004 (BGBl. I S. 3214)</p> <p>Bundes-Bodenschutz- und Altlastenverordnung vom 12.07.1999 (BGBl. I S. 1554), geändert durch Artikel 2 der Verordnung vom 23.12.2004 (BGBl. I S. 3758)</p>	<p><u>Noordrijn-Westfalen:</u></p> <p>Wassergesetz für das Land Nordrhein-Westfalen in der Fassung der Bekanntmachung vom 25.06.1995 (GV. NW. S. 926), zuletzt geändert am 11.12.2007 (GV. NW. S. 463)</p> <p>Hier insbesondere §§ 116 und 154 (regelmäßige Überprüfung erteilter Zulassungen)</p>	<p><u>Duitsland:</u> –</p>
<p>Artikel 11 lid 3 i): voor alle andere significante negatieve effecten op de watertoestand die overeenkomstig artikel 5 en bijlage II geconstateerd zijn, met name maatregelen om ervoor te zorgen dat de hydromorfologische toestand van de waterlichamen verenigbaar is met het bereiken van de vereiste ecologische toestand of een goed ecologisch potentieel in het geval van waterlichamen die aangemerkt zijn als kunstmatig of sterk veranderd. Beheersingsmaatregelen voor deze doeleinden mogen de vorm aannemen van een vereiste inzake voorafgaande toestemming of registratie op basis van algemeen bindende regels, indien de communautaire wetgeving niet reeds in een dergelijk voorschrift voorziet. Deze beheersingsmaatregelen</p>			

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland en ter uitvoering van de richtlijn
worden geregeld getoetst en zo nodig bijgesteld.			
	<p><u>Duitsland:</u> Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666)</p> <p>Hier insbesondere durch den Erlaubnis- und Bewilligungsvorbehalt des § 2 WHG für Gewässerbenutzungen i. S. d. § 3 WHG; zusätzlich durch Vorgaben für den flächendeckenden Schutz von Oberflächen- und Grundwasser nach §§ 26 und 34 WHG, sowie Versagungsgrund des § 6 Absatz 1 für wasserrechtliche Benutzungszulassungen</p>	<p><u>Nedersaksen:</u> Niedersächsisches Wassergesetz (NWG) in der Fassung der Neubekanntmachung vom 25.07.2007 (Nds. GVBl. S. 345)</p> <p>Insbesondere §§ 8, 12, 98 und 119 ff. NWG</p>	<p><u>Duitsland:</u> –</p>
	<p><u>Duitsland:</u> Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666)</p> <p>Hier insbesondere durch den Erlaubnis- und Bewilligungsvorbehalt des § 2 WHG für Gewässerbenutzungen i. S. d. § 3 WHG; zusätzlich durch Vorgaben für den flächendeckenden Schutz von Oberflächen- und Grundwasser nach §§ 26 und 34 WHG, sowie Versagungsgrund des § 6 Absatz 1 für wasserrechtliche Benutzungszulassungen</p>	<p><u>Noordrijn-Westfalen:</u> Wassergesetz für das Land Nordrhein-Westfalen in der Fassung der Bekanntmachung vom 25.06.1995 (GV. NW. S. 926), zuletzt geändert am 11.12.2007 (GV. NW. S. 463)</p> <p>Hier insbesondere §§ 80 ff. (Gewässerausbau), 90 ff. (Gewässerunterhaltung), 116 und 154 (regelmäßige Überprüfung erteilter Zulassungen)</p>	<p><u>Duitsland:</u> –</p>
<p>Artikel 11 lid 3 j): een verbod op de rechtstreekse lozing van verontreinigende stoffen in het grondwater onder voorbehoud van de onderstaande bepalingen: (...)</p>			
	<p><u>Duitsland:</u> Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666)</p> <p>Hier insbesondere durch den Erlaubnisvorbehalt des § 2 WHG für jede Einleitung von Stoffen in das Grundwasser nach § 3 Absatz 1 Nr. 5 WHG; die in Artikel 11 Absatz 3 Buchst. j aufgeführten Ausnahmen von dem Verbot können im Einzelfall zugelassen werden, wenn die beabsichtigte</p>	<p><u>Nedersaksen:</u> Niedersächsisches Wassergesetz (NWG) in der Fassung der Neubekanntmachung vom 25.07.2007 (Nds. GVBl. S. 345), hier auch</p> <ul style="list-style-type: none"> - § 3 NWG Erlaubnis- und Bewilligungserlaubnis - § 5 NWG Benutzungsbedingungen und Auflagen - § 8 VNWG Versagung - § 136a NWG Bewirtschaftungsziele - § 137 NWG Reinhaltung - § 181 Absatz 5 Satz 2 Maßnahmenprogramm 	<p><u>Duitsland:</u> –</p>

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland en ter uitvoering van de richtlijn
	<p>Einleitung in das Grundwasser so ausgeübt werden kann, dass das Wohl der Allgemeinheit, insbesondere die öffentliche Trinkwasserversorgung, nicht beeinträchtigt wird. (s. auch § 36 Absatz 6 Satz 2 i.V.m. §§ 33a und 34 WHG). Die Entscheidung steht im Ermessen der zuständigen Wasserbehörde § 6 WHG.</p> <p>neue Richtlijn ist noch nicht umgesetzt;</p> <p>AltRichtlijn (80/68/EWG): Verordnung zur Umsetzung der Richtlijn 80/68/EWG des Rates vom 17.12.1979 über den Schutz des Grundwassers gegen Verschmutzung durch bestimmte gefährliche Stoffe vom 18.03.1997 (BGBl. I S. 542)</p>	<p>Verordnung über Anlagen zum Umgang mit wassergefährdenden Stoffen und über Fachbetriebe (Anlagenverordnung - VAWS - vom 17.12.1997 (Nds. GVBl. S. 549), geändert durch Verordnung vom 24.01.2006 (Nds. GVBl. S. 41)</p>	
	<p><u>Duitsland:</u></p> <p>Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666)</p> <p>Hier insbesondere durch den Erlaubnisvorbehalt des § 2 WHG für jede Einleitung von Stoffen in das Grundwasser nach § 3 Absatz 1 Nr. 5 WHG; die in Artikel 11 Absatz 3 Buchst. j aufgeführten Ausnahmen von dem Verbot können im Einzelfall zugelassen werden, wenn die beabsichtigte Einleitung in das Grundwasser so ausgeübt werden kann, dass das Wohl der Allgemeinheit, insbesondere die öffentliche Trinkwasserversorgung, nicht beeinträchtigt wird. (s. auch § 36 Absatz 6 Satz 2 i.V.m. §§ 33a und 34 WHG). Die Entscheidung steht im Ermessen der zuständigen Wasserbehörde § 6 WHG.</p> <p>Verordnung zur Umsetzung der Richtlijn 80/68/EWG des Rates vom 17.12.1979 über den Schutz des Grundwassers gegen Verschmutzung durch bestimmte gefährliche Stoffe vom 18.03.1997 (BGBl. I S. 542)</p>	<p><u>Noordrijn-Westfalen:</u></p> <p>Wassergesetz für das Land Nordrhein-Westfalen in der Fassung der Bekanntmachung vom 25.06.1995 (GV. NW. S. 926), zuletzt geändert am 11.12.2007 (GV. NW. S. 463)</p>	<p><u>Duitsland:</u> –</p>
<p>Artikel 11 lid 3 k): in overeenstemming met uit hoofde van artikel 16 te ondernemen actie, maatregelen ter bestrijding van de verontreiniging van oppervlaktewateren door de stoffen die worden genoemd in de ingevolge artikel 16 lid 2 overeengekomen lijst van prioritaire stoffen en ter progressieve vermindering van verontreiniging door andere stoffen, die anders de lidstaten zou</p>			

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland en ter uitvoering van de richtlijn
verhindert de doelstellingen voor oppervlaktewateren van artikel 4 te bereiken.			
	<u>Duitsland:</u> Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666) Hier insbesondere durch die Möglichkeit, durch nachträgliche Anordnungen nach § 5 Absatz 1 Nr. 1 WHG zusätzliche Anforderungen an die Beschaffenheit einzubringender oder einzuleitender Stoffe zu stellen; vorhandene Verschmutzungen durch Punktquellen können so abgebaut werden	<u>Nedersaksen:</u> Niedersächsisches Wassergesetz (NWG) in der Fassung der Neubekanntmachung vom 25.07.2007 (Nds. GVBl. S. 345) Hier insbesondere durch die Möglichkeit, durch nachträgliche Anordnungen nach § 7 Absatz 1 Nr. 1 NWG zusätzliche Anforderungen an die Beschaffenheit einzubringender oder einzuleitender Stoffe zu stellen; vorhandene Verschmutzungen durch Punktquellen können so abgebaut werden	<u>Duitsland:</u> –
	<u>Duitsland:</u> Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666) Hier insbesondere durch die Möglichkeit, durch nachträgliche Anordnungen nach § 5 Absatz 1 Nr. 1 WHG zusätzliche Anforderungen an die Beschaffenheit einzubringender oder einzuleitender Stoffe zu stellen; vorhandene Verschmutzungen durch Punktquellen können so abgebaut werden.	<u>Noordrijn-Westfalen:</u> Wassergesetz für das Land Nordrhein-Westfalen in der Fassung der Bekanntmachung vom 25.06.1995 (GV. NW. S. 926), zuletzt geändert am 11.12.2007 (GV. NW. S. 463)	<u>Duitsland:</u> –
Artikel 11 lid 3 I): alle maatregelen die nodig zijn ter voorkoming van aanzienlijke lekkage van verontreinigende stoffen uit technische installaties en ter voorkoming of beperking van de gevolgen van incidentele verontreiniging, bijvoorbeeld ten gevolge van overstromingen, ook met behulp van systemen om dergelijke gebeurtenissen op te sporen of ervoor te waarschuwen, met inbegrip, in geval van redelijkerwijs niet te voorzien ongevallen, van alle passende maatregelen om het risico voor de aquatische ecosystemen te beperken.			
	<u>Duitsland:</u> Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666) Insbesondere Betreiberpflichten z.B. § 18b, Selbstüberwachungspflichten oder Regelungen zum Umgang mit wassergefährdenden Stoffen (§§ 19a und 19g ff. WHG) Bundes-Immissionsschutzgesetz in der Fassung vom 26.09.2002 (BGBl. S. BGBl. I S. 3830), zuletzt	<u>Nedersaksen:</u> Niedersächsisches Wassergesetz (NWG) in der Fassung der Neubekanntmachung vom 25.07.2007 (Nds. GVBl. S. 345) Hier insbesondere durch die Möglichkeit, durch nachträgliche Anordnungen nach § 7 Absatz 1 Nr. 1 NWG zusätzliche Anforderungen an die Beschaffenheit einzubringender oder einzuleitender Stoffe zu stellen; vorhandene Verschmutzungen durch Punktquellen können so abgebaut werden Weiterhin auch durch: - § 153 NWG Bau und Betrieb von Abwasseranlagen	<u>Duitsland:</u> –

EU-Richtlijn	Wetgeving van de lidstaten	Deelstaatwetgeving Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen	Actuele rapporten van Bondsrepubliek Duitsland en ter uitvoering van de richtlijn
	<p>geändert durch Artikel 3 des Gesetzes vom 18.12.2006 (BGBl. I S. 3180, 3184) (Schutz- und Vorsorgepflichten)</p> <p>Abwasserverordnung in der Fassung vom 17.06.2004 (BGBl. I S. 1108)</p> <p>Insbesondere allgemeine Anforderungen für die nach dem Stand der Technik einzusetzende Technologie</p>	<p>- § 163 NWG Betreiberpflichten - § 155 NWG Eigenüberwachung</p> <p>Regelungen zum Umgang mit wassergefährdenden Stoffen §§ 156 ff NWG</p> <p>Verordnung über Anlagen zum Umgang mit wassergefährdenden Stoffen und über Fachbetriebe (Anlagenverordnung - VAwS -) vom 17.12.1997 (Nds. GVBl. S. 549)</p> <p>Allgemeine katastrophenschutzrechtliche Regelungen / Alarmpläne</p>	
	<p><u>Duitsland:</u></p> <p>Wasserhaushaltsgesetz in der Fassung vom 19.08.2002 (BGBl. I S.3245), zuletzt geändert durch Artikel 2 des Gesetzes vom 10.05.2007 (BGBl. I S. 666)</p> <p>Insbesondere Betreiberpflichten z.B. § 18b, Selbstüberwachungspflichten oder Regelungen zum Umgang mit wassergefährdenden Stoffen (§§ 19a und 19g ff. WHG)</p> <p>Bundes-Immissionsschutzgesetz in der Fassung vom 26.09.2002 (BGBl. S. BGBl. I S. 3830), zuletzt geändert durch Artikel 3 des Gesetzes vom 18.12.2006 (BGBl. I S. 3180, 3184) (Schutz- und Vorsorgepflichten)</p> <p>Abwasserverordnung in der Fassung vom 17.06.2004 (BGBl. I S. 1108)</p> <p>insbesondere allgemeine Anforderungen für die nach dem Stand der Technik einzusetzende Technologie</p>	<p><u>Noordrijn-Westfalen:</u></p> <p>Wassergesetz für das Land Nordrhein-Westfalen in der Fassung der Bekanntmachung vom 25.06.1995 (GV. NW. S. 926), zuletzt geändert am 11.12.2007 (GV. NW. S. 463)</p> <p>Hier u.a. Regelung über die Wassergefahr in § 123</p>	<p><u>Duitsland:</u> –</p>